¡CÓMO NO!

informatieblad
TILBURG-MATAGALPA

• Ortega de Eerste • Een droevige geschiedenis • Staat van beleg in Nicaragua •
• Las Hormiguitas; Een kans voor straatkinderen • Training voor leerkrachten in Matiguás •

INCLUSIEF KATERN MUJERES

COLOFON

¡Cómo No!, het informatieblad over de Stedenband, wordt uitgegeven door Amigos de Matagalpa van Stedenband Tilburg-Matagalpa. **¡Cómo No!** verschijnt drie maal per jaar met een oplage van 675 exemplaren en is ook te lezen op onze website, onder de tab Meer informatie. Voor een gratis abonnement kunt u zich wenden tot de Stedenband Tilburg-Matagalpa:

Adres: Beneluxlaan 74
5042 WS Tilburg
Tel: 013-5368706
E-mail: stedenband@tilburg-matagalpa.nl
Web: www.tilburg-matagalpa.nl
Bank: NL53 RABO 0170 2385 63 of
NL98 INGB 0002 7835 14
De Stedenband is geregistreerd bij ANBI (Algemeen Nut Beogende Instellingen).

Redactie
Marian van Stiphout
Toon Oomen
Miranda van der Klaauw
Herman Fitters
Maya Engels
Louise Donjacour
Diny van de Pas
Rik Kamerik

Lay-out
HD ontwerp • Tilburg • www.hdontwerp.nl

Foto voorpagina
twee medewerkers van Lydia, een van vrouwen die meedoen aan het project microkrediet;
foto: Frans van Hoek

Drukwerk
Drukkerij Mezclado

Afwerking
de Bundel

ISSN: 0920 2315

Redactioneel

Boos

Iedereen is tegenwoordig maar boos. Boze witte mannen, boze witte vrouwen, boze zwarte mannen, boze 50-plussers, boze Turken, boze anti-Zwarte Piet-activisten en zelfs boze Zwarte Pieten die bang zijn dat ze geen Zwarte Piet meer mogen zijn maar daarover horen we voorlopig waarschijnlijk een tijdje niets. Vreemd genoeg kiezen boze mensen leiders die die boosheid nog verder aanwakkeren: Geert Wilders en Donald Trump zijn daar mooie voorbeelden van.
In Nicaragua werd vorige maand Daniel Ortega opnieuw tot president gekozen. Hoewel, 'gekozen' is niet de goede term, er werd namelijk naar men zegt flink gesjoemeld met de stemformulieren en veel te kiezen viel er overigens ook niet omdat Ortega de oppositie buitenspel had gezet, dus boze Nicaraguanen hadden het nakijken; lees er de artikelen in deze *¡Cómo No!* maar op na en ... huiver.
Hans Aarsman schreef onlangs in zijn rubriek 'Aarsman Collectie' in *de Volkskrant* bij een foto van de Thaise kroonprins Maha Vajiralongkorn die inmiddels tot koning is uitgeroepen, dat hij snapte waarom Thailand ontroostbaar is na de dood van Bhumibol, 'niet eens zozeer om hemzelf, maar om de onberekenbare gek die hem gaat opvolgen'. Het lijkt wel of er steeds meer onberekenbare gekken op belangrijke posities komen. Laten we proberen daar zelf niet aan mee te werken. Misschien moeten we minder boos worden, misschien moeten we wat blijer worden, toch?

Ik wens alle lezers een vrolijk 2017.

Marian

Inhoud

Ortega de Eerste	**Toon Oomen**	**3**
Een droevige geschiedenis	**Ari Peña Martínez**	**4**
Beter één ons aan loyaliteit dan een ton aan wijsheid	**Rik Kamerik**	**5**
Staat van beleg in Nicaragua	**Sergio Simpson**	**8**
Las Hormiguitas	*vert.* **Maya Engels**	**9**
Training voor leerkrachten in Matiguás	**Toon Oomen**	**10**
Over een Nicaraguaanse filmavond	**Mirelva van de Loo en Renate Hartman**	**11**
Even terug in de tijd ...	**Marjo Frenk**	**13**
World's Best News	**Herman Fitters**	**14**
Nieuws van de Vrouwengroep	**Len Linthorst**	**16**
Kort Nieuws en Agenda		**18**
Dé foto van ¡Cómo No!	**Cil de Vries**	**20**

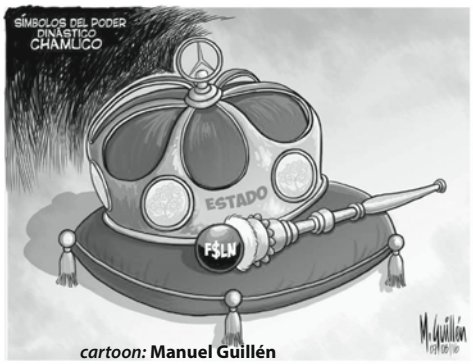

cartoon: **Manuel Guillén**

Ortega de Eerste

Op 6 november jongstleden hebben de stemgerechtigde Nicaraguanen hun president kunnen kiezen. Bij verkiezingen denken we al gauw aan grote meetings, debatten, twee of meer reële presidentskandidaten. Echter: in Nicaragua niks van dit alles. Er was slechts één reële kandidaat, namelijk de zittende president Daniel Ortega. Zijn verkiezing was even voorspelbaar als zijn kandidatuur. De enige oppositie was buiten spel gezet, zo ook de internationale waarnemers. Alles stond bij voorbaat vast, het percentage kon wat schommelen, het werd een overwinning met 72 procent van de stemmen. Er zijn er die spreken van een 'Oostblokuitslag'.

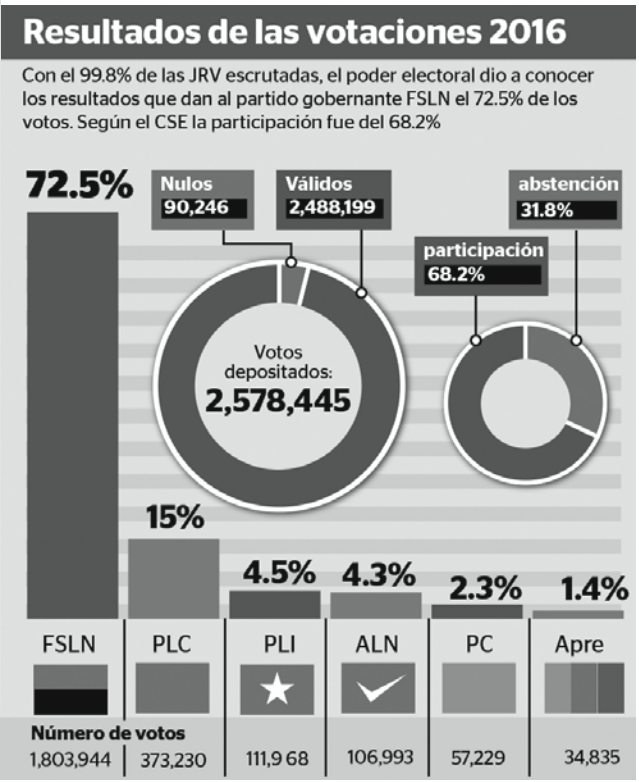

verkiezingsresultaat; Volgens het FSLN heeft nadat bijna alle stemmen geteld waren de regeringspartij FSLN 72,5 procent van de stemmen behaald; de opkomst was volgens de (corrupte) Hoge Kiesraad 68,2 procent.

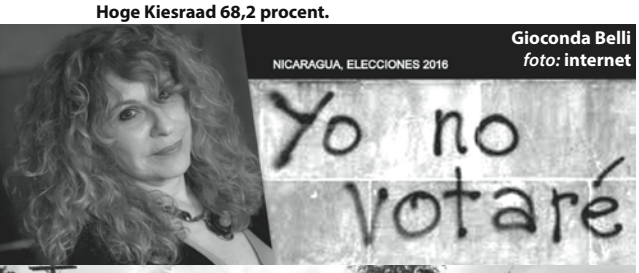

Gioconda Belli
foto: **internet**

Op veel plekken en momenten is voelbaar dat de democratie in Nicaragua steeds minder voorstelt, 'iedereen' is *danielista* (aanhanger van Daniel Ortega) om wat gedaan te krijgen, om steun te ontvangen. Een kritisch geluid wordt door de partij afgedaan als 'dat is de oppositie' of 'er is altijd wel wat kritiek'. Argumenten tellen niet; een voorbeeld hiervan is de discussie -die overigens met de regering niet gevoerd wordt- over de noodzaak van de aanleg van het interoceanische kanaal of over het doorgaan van het mijnbouwproject in Rancho Grande. Dat laatste is door een sterk volksprotest geannuleerd, maar de repressie van de kant van de regering was erg merkbaar.
'Ortega is slaaf van zijn eigen ambitie', zo meldt *El País*, de Spaanse kwaliteitskrant uit Madrid. Deze verslaving komt vaker voor in Latijns-Amerika, het meest recent zagen en zien we dat in Venezuela: het illegaal verlengen van de ambtstermijn als president. Dit plaatje wordt alleen maar compleet gemaakt als Ortega zijn vrouw, Rosario Murillo, benoemt tot vice-president. Oké, op korte termijn is er geen spelbreker te bekennen, alles pais en vree, zo heeft Ortega de Kerk en het Kapitaal voor zich weten te winnen. Echter de economische sancties vanuit de VS dreigen al, namelijk middels de zogenaamde 'Nica Act'. Nicaragua schijnt zich niet aan de regels te houden. In de toekomst zal blijken waar dat toe leidt.
Tot nu toe controleren Ortega en Murillo meer dan ooit de macht: zowel politiek, als militair als via het politieapparaat. Ook de rechters staan onder strikte controle. De oude priester-dichter Ernesto Cardenal, in de begin jaren tachtig minister van Cultuur, spreekt zijn vrees uit: 'Het is een dictatuur en dat is gevaarlijk, vergeet dat niet!' Hij weet dat de hoge heren hem niet meer mogen. 'Er is een tijd geweest dat Ortega anders was, maar hij is nu gecorrumpeerd, hij verrijkt zich ten koste van het arme volk; hij en zijn vrouw doen aan persoonlijkheidsverheerlijking, zoals de president van Noord-Korea'. Cardenal staat niet alleen in zijn opvattingen. Sergio Ramírez, vice-president in diezelfde begin jaren tachtig, zegt het op zijn manier: 'Zij tweeën sturen aan op een éénpartijstelsel, het is de teruggang naar het verleden waarvan ieder walgt. En dat maakt hen blijkbaar niks uit.' De bekende Nicaraguaanse schrijfster Gioconda Belli vult aan: 'Wie had kunnen denken dat de strijdkameraad Daniel Ortega zó zou eindigen? Ik voel woede; hoe naïef zijn we geweest?'
Is Daniel Ortega een dynastie aan het vestigen? Het heeft er alle schijn van. Niet alleen zijn vrouw heeft veel (alle?) touwtjes in handen, maar ook zijn kinderen zitten gebeiteld op strategische posities. Er gaan geruchten dat Rosario Murillo hem als president kan opvolgen en dat vervolgens zijn kinderen hoge ogen naar het presidentschap gaan gooien. Vandaar dat er spottend wordt gefluisterd: 'Ortega de Eerste'.

Toon Oomen

'Nee tegen het verkiezingscircus'; Tegenstanders van Ortega komen op voor schone verkiezingen tijdens een protest op 16 oktober
foto: **Ocon/Getty**

Een droevige geschiedenis

Na de verkiezingen doorgemaakt te hebben, verkiezingen die noch schoon noch democratisch waren, moeten we hier in Nicaragua nog eens vijf jaar de dwaasheden van La Chayo (Rosario Murillo) verdragen.

Het aantal nietstemmers was groot zoals getoond in het grote aantal verspreide foto's en video's* verspreid door de enige krant die uit de klauwen van de macht van Ortega en de zijnen is gebleven. Ongelikte beer Roberto Rivas, de corrupte voorzitter van de Hoge Kiesraad, bagatelliseerde desondanks op hautaine toon dat wat deze krant aantoonde. Hij beweerde zelfs dat deze verkiezingen een grote opkomst hadden.
Overal werd geroepen dat er gefraudeerd zou worden en natuurlijk werd er gefraudeerd. De regerende partij, met haar achterban en leden, nam zelf alle plaatsen in van de *fiscales* van de andere partijen (een fiscal is iemand die namens een partij in een kieslokaal toezicht houdt op het verloop van de verkiezingen en op de telling). Zij vullen de stemformulieren in, daarbij schaamteloos meer stemmen gevend aan de partij van het koningspaar Ortega/Murillo. Zo ontstond het bedrog, het resultaat van zeventig procent winst is puur verzinsel.

Een droevige geschiedenis van een volk dat maar niet het juk van de dictatuur van zich af kan werpen. Gisteren was het Somoza, vandaag een adept van de bourgeois genaamd Ortega.

Ari Peña Martínez
bestuurslid Comité Mano Vuelta, Matagalpa

vertaling: ***Marian van Stiphout***

** Daarop was te zien dat er nauwelijks rijen wachtenden waren zoals bij de vorige verkiezingen in 2011. De oppositie, door de president niet toegelaten bij de verkiezingen en ook niet in de stemhokjes, besteedde haar vrijgekomen tijd aan controle op de deelname door te posten bij de stemhokjes. Ze kwam tot een aantal niet-stemmers van meer dan zeventig procent.*

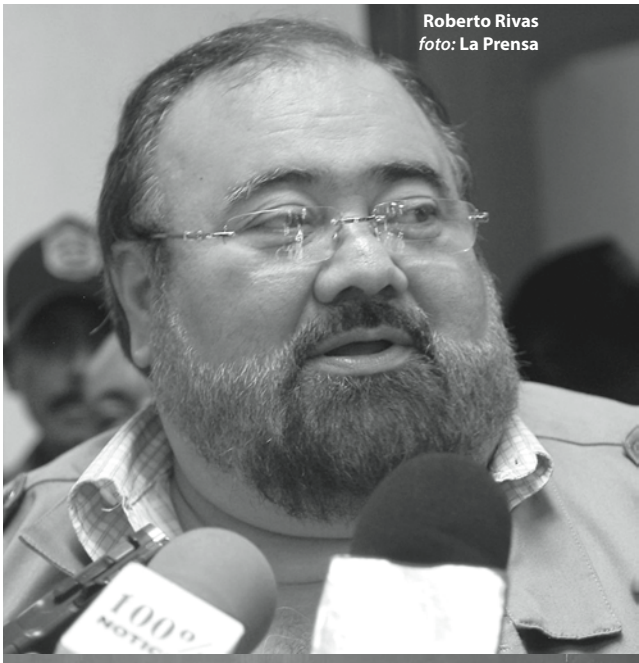

Roberto Rivas
foto: **La Prensa**

kieslokaal

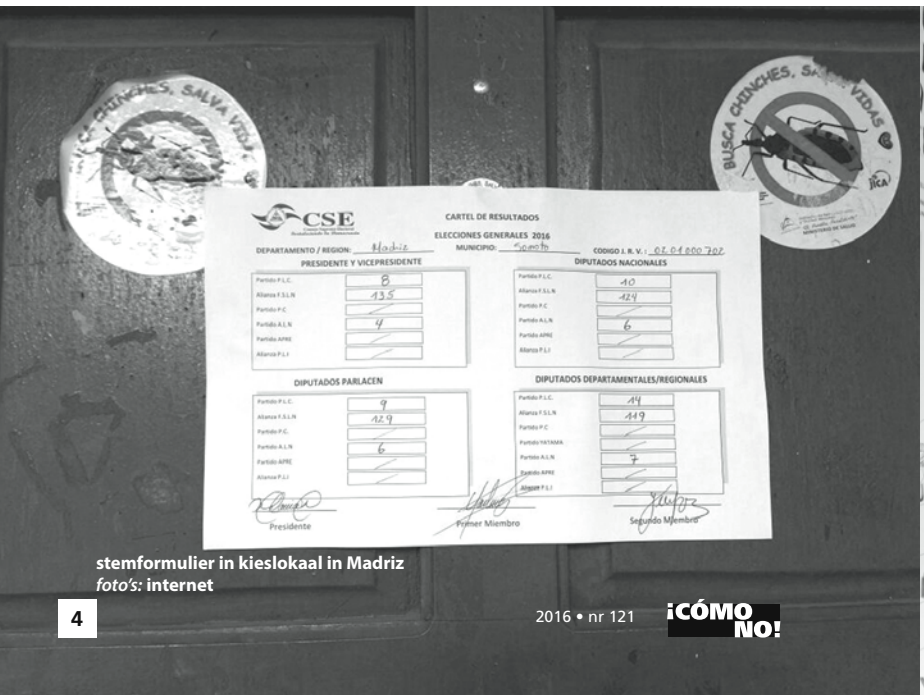

stemformulier in kieslokaal in Madriz
foto's: **internet**

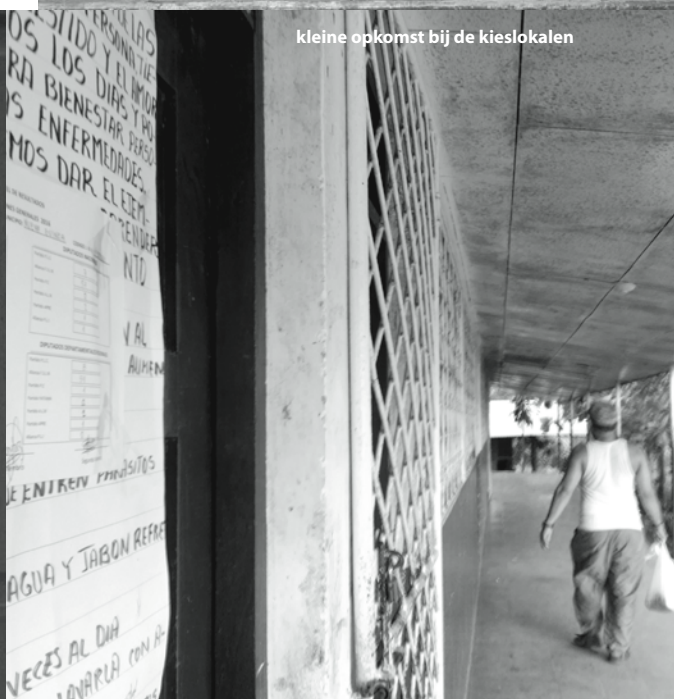

kleine opkomst bij de kieslokalen

Beter één ons aan loyaliteit dan een ton aan wijsheid

Het gaat niet goed met de democratie in Nicaragua nu de kritische stemmen van de leden van de oppositie door het Tribunal Electoral (verkiezingstribunaal) zijn verwijderd en er een reglement van electorale ethiek is uitgevoerd, zodat niemand van de oppositie kritiek mag leveren. Dat is allemaal mogelijk in een land waar één man, Daniel Ortega, het Hooggerechtshof alsook de Hoge Kiesraad kan controleren. De enige serieuze kandidaten die meededen aan de verkiezingen in november van dit jaar zijn Daniel Ortega en zijn vrouw Rosario Murillo.

Het is een cynisch gegeven dat dit voormalig revolutionaire echtpaar -beide echtelieden waren actief in het beëindigen van de voormalige dynastie van de Somoza-familie- nu bezig is met de voltooiing van de dynastie van hun eigen clan, met meer macht, geld en mogelijkheden dan de Somoza's. De macht die ze in hun bezit hebben is een gegeven waar de absolutistische koningen ooit van droomden. Zo is er controle over de media, de wetgevende en de uitvoerende macht. En straks ook over de staatsrechterlijke macht; dan kunnen zij hun eigen familieleden als troonopvolgers aanwijzen. De basis van dit alles is een uitgehold systeem, corruptie en verdeeldheid onder de oppositie. De armen, die het grootste gedeelte van de aanhang vormen, hebben het de laatste jaren beter gekregen dan ooit en zij brachten hun stem op het echtpaar uit. De oppositie heeft deze groep, de meerderheid in het land, niets te bieden, zo zegt Sergio Ramírez, gelauwerd schrijver, guerrillero en voormalig vice-president onder Daniel Ortega. De twee zijn gebrouilleerd sinds de breuk in 1995, toen Ramírez twijfelde aan het democratische gehalte van het FSLN dat geleid werd door Ortega. Behalve met zijn vrouw Rosario heeft Daniel Ortega met zo'n beetje alle voormalige revolutionaire compañeros en compañeras gebroken. Vrijheid, gelijkheid en broederschap zijn definitief uit het vocabulaire van de Ortega's geschrapt, misschien wel per decreet.

Geschiedenis

Een snelle reconstructie van de feiten. In 1979 wisten de sandinisten de laatste Somoza te verdrijven. Hun belangrijkste politieke agendapunten waren nationalisatie van het bezit van de Somoza-clan, landhervorming en gelijkheid tussen man en vrouw. Er werd een alfabetiseringscampagne begonnen die een groot succes werd. En het nieuwe bewind verwierf veel sympathie in het buitenland. De Verenigde Staten waren bang voor verspreiding van communisme in Latijns-Amerika en steunden de Contras, die het nieuwe regime omver wilden werpen. Deze Contras waren zeer divers: aan de ene kant de voormalige leden van Somoza's Nationale Garde, opererend vanuit Honduras, aan de andere kant de groep van Edén Pastora, voormalig guerrillero en de man die ooit Daniel Ortega uit de gevangenis van Somoza hielp te ontsnappen. Patora keerde zich tegen zijn oude strijdmakkers vanwege hun zelfverrijking, hun marxisme en omdat ze het volk negeerden.
In 1984 won het FSLN de verkiezingen en in januari 1985 werd Daniel Ortega president. Door de halsstarrige houding van de Verenigde Staten betreffende het erkennen van de legitimiteit van het regime, ging de steun aan de Contras door, met als gevolg een slepende oorlog die het land ontwrichtte. In 1990 werd een coalitie van oppositiepartijen gekozen die werd geleid door voormalig FSLN-politica Violeta Barrios de Chamorro, die in 1980 met de sandinisten had gebroken vanwege de enorme macht die ze zich toe-eigenden. De sandinisten beschuldigden haar van steun aan de Verenigde Staten. Tijdens haar presidentschap wist ze het land te verzoenen. Ondanks druk van de Verenigde Staten en partijgenoten, handhaafde zij de broer van Ortega, als enig FSLN-lid, in haar coalitie als opperbevelhebber der Strijdkrachten.

Pact

In 1995, nadat hij twee maanden in een kliniek in Havanna werd behandeld aan een hartkwaal, lijkt het definitief gedaan te zijn met Daniel Ortega. >>

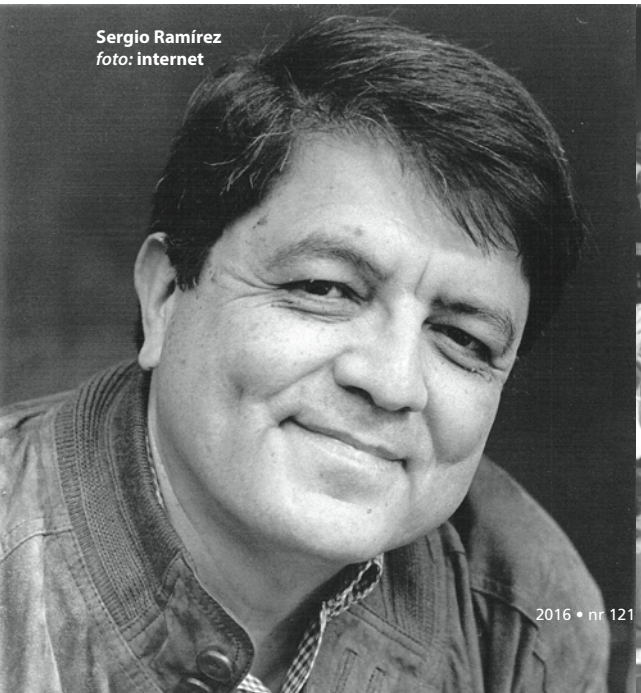

Sergio Ramírez
foto: **internet**

Violeta Barrios de Chamorro wint in 1990 de verkiezingen
foto: **internet**

In 1996 wint Arnoldo Alemán van de PLC (liberale constitutionele partij) de verkiezingen met als leus beter één ons aan loyaliteit dan een ton aan wijsheid. In 1979 zat hij korte tijd gevangen onder het sandinistische bewind. Onder Alemán nam de corruptie groteske vormen aan en Nicaragua vervalt tot grote armoede. Het is zo erg corrupt dat zijn opvolger en voormalige vice-president Enrique Bolaños -die in 2001 de verkiezingen won van Daniel Ortega, die dan fysiek hersteld lijkt- de bestrijding van de corruptie evenals het aanpakken van Alemán tot zijn speerpunten maakte, waardoor hij uiteindelijk zonder politieke steun kwam te staan. Alemán heeft altijd als splijtzwam gefungeerd in het liberale kamp, waardoor er een fundamentele verdeeldheid ontstond. Zo ontstond er een afsplitsing van de PLC en ontstond de PLI (liberale onafhankelijke partij) onder leiding van Fabio Gadea, de schoonvader van Alemán. De twee partijen staan tegenover elkaar als kat en hond.
Er wordt in Nicaragua op dat moment gezegd dat Ortega en Alemán elkaar de hand boven het hoofd houden. In 2000 werd er een pact gesloten, voornamelijk omdat Alemán politieke steun nodig had van Ortega. De FSLN-rechters moesten de naderende gevangenschap van Alemán verzachten. Het pact hield onder meer in dat de kiesdrempel voor het presidentschap verlaagd werd tot 35 procent, een cijfer dat het FSLN met gemak kon halen. Zo keert Daniel Ortega in 2007 als herboren terug als president van het land; er komt een volledig verbod op abortus, de leider zelf vertrouwt alleen nog maar op Jezus. In 2009 wordt Alemán door het Hooggerechtshof van rechtsvervolging ontslagen. Het pact is geslaagd.
In 2011 zijn er nieuwe verkiezing waaraan Daniel Ortega grondwettelijk gezien niet mag deelnemen omdat hij er al twee termijnen op heeft zitten. Daarom wordt de grondwet aangepast. Daniel Ortega heeft inmiddels niets meer te vrezen van politieke tegenstand in eigen land. De Verenigde Staten zijn krachteloos geworden in hun 'eigen achtertuin', waardoor Nicaragua gemakkelijk in zee kan gaan met China en kan flirten met het Nicaraguakanaal, een oude droom die Somoza ook al uit zijn slaap hield.

Arnoldo Alemán
foto: **internet**

Rosario Murillo 'de heks'
foto: **internet**

De heks

Ernesto Cardenal, voormalig poëet van de revolutie, beweert dat Daniel Ortega op zijn beurt weer aan de leiband loopt van zijn vrouw, Rosario Murillo, wiens bijnaam *la bruja* (de heks) is. Ortega zou niet langer meer toerekeningsvatbaar zijn. Murillo, een achternicht van Sandino, en Ortega leerden elkaar kennen tijdens de revolutie en zijn sindsdien onafscheidelijk. Van 1988 tot 1990 is

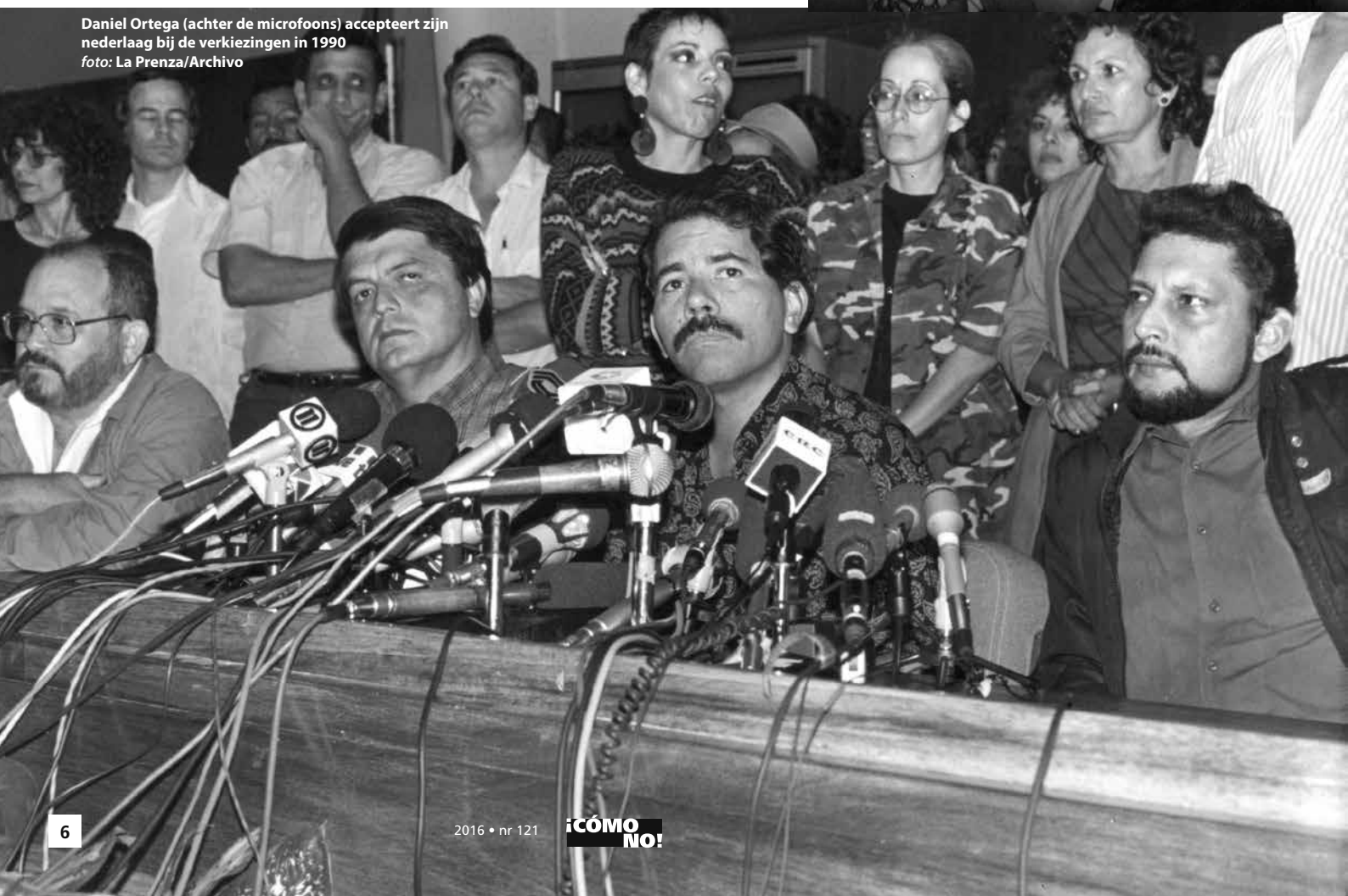
Daniel Ortega (achter de microfoons) accepteert zijn nederlaag bij de verkiezingen in 1990
foto: **La Prenza/Archivo**

Ortega en Murillo op campagne
foto: **internet**

ze directeur van het Instituut van Cultuur. Maar na 1990 vinden adviseurs het verstandiger om de extravagante Murillo, met haar beringde vingers, haar veelkleurige kleding en new-age-achtige houding, publiekelijk achter de schermen te houden. Ze blijft op de achtergrond totdat haar dochter Zoilamérica Narváez haar stiefvader Daniel Ortega beschuldigt van misbruik. Ortega geniet immuniteit als ex-president en een proces wordt tegengehouden, maar Rosario slaat haar slag en gaat pal achter haar man staan. Ditmaal heeft Ortega een pact gesloten met zijn vrouw. Of andersom?

Nicaragua kent 153 gemeenten waarvan er 143 in handen zijn van het FSLN. Wekelijks moeten de burgemeesters naar Managua waar zij instructies krijgen van Murillo. Ze heeft de touwtjes strak in handen. Alhoewel zij verantwoordelijk wordt gehouden voor de 'vernieuwende' campagne van Ortega in 2016, lijkt zij bij de nieuwste verkiezingsfilmpjes overal aanwezig te zijn. De uitslag van de verkiezingen in november stond van tevoren al vast. Mede gezien de hopeloze verdeeldheid in het liberale kamp met de twee elkaar beconcurerende partijen. Het volk vertrouwt ditmaal op het echtpaar, wat kan er gebeuren? Enfin, de verkiezingen zijn geweest en de uitslag is inmiddels bekend.

De geschiedenis van de politiek van Nicaragua lijkt sterk op een familiekroniek. Constant geeft de ene partij de andere de schuld en wordt het volk het kind van de rekening. Wie er ook aan de macht is op het moment.

Rik Kamerik

Bronvermelding

http://internacional.elpais.com/internacional/2016/07/29/america/1469811779_708844.html
http://www.lavanguardia.com/internacional/20160729/403561981336/daniel-ortega-poder-nicaragua.html
http://www.laprensa.com.ni/2016/06/26/reportajes-especiales/2058277-rosario-murillo-la-alcaldesa-del-pais
http://latino.foxnews.com/latino/politics/2016/07/30/unseated-nicaraguan-lawmakers-denounce-coup/
https://www.theguardian.com/world/2016/jun/26/nicaragua-opposition-daniel-ortega-presidential-election
http://america.aljazeera.com/opinions/2015/4/daniel-ortega-is-a-sandinista-in-name-only.html
http://www.efe.com/efe/america/entrevistas/sergio-ramirez-nicaragua-necesita-restablecer-su-sistema-democratico/50000489-2894203
http://historiaybiografias.com/somoza/
https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Nicaragua
http://www.elmundo.es/yodona/2015/09/12/55f06220268e3ede128b4586.html
http://www.elmundo.es/america/2011/11/01/noticias/1320178249.html
http://internacional.elpais.com/internacional/2016/08/12/america/1471024548_321847.html
http://www.npr.org/sections/parallels/2014/09/28/351766909/with-savvy-and-new-age-speeches-a-first-couple-runs-nicaragua
http://www.todanoticia.com/42660/nicaragua-daniel-ortega-prepara-candidatura/
http://internacional.elpais.com/internacional/2016/08/09/america/1470769751_299961.html
https://www.nrc.nl/nieuws/2006/11/07/ortega-versie-40-voor-nicaragua-11223960-a720494

Staat van beleg in Nicaragua

Boeren protesteren tegen de aanleg van het interoceanische kanaal

Op woensdag 30 november werd zowat het hele land gemilitariseerd, politietroepen trokken reizigers uit bussen en particuliere voertuigen, agressieve agenten deden de rechten van burgers geweld aan, iets wat bij het gekwetste volk de oude wrok tegen de dictatuur weer deed opleven.

De regering was bang voor de mars van duizenden boeren uit Nueva Guinea (een gemeente in de autonome regio Atlántico Sur waar veel boeren hun land dreigen kwijt te raken door de komst van het kanaal) die naar Managua trokken om vreedzaam te protesteren. Het is moeilijk om niet boos te worden op de repressieve regering van Nicaragua. President Daniel Ortega en zijn vrouw zijn gewetenloos, ze laten tegenstanders afranselen door milities en het laat hen koud als mensen daarbij doodgaan. Ze beledigen hun tegenstanders door hen vandalen te noemen, vandalen zoals Somoza de guerrillastrijders van het FSLN bestempelde, bandieten zoals voorheen Sandino en zijn manschappen werden genoemd.

Van meer dan drie boerenfamilies is het land onteigend in het oostelijk stroomgebied van het Lago Cocibolca (het Nicaraguameer). Daar is een Chinese maatschappij bezig de route uit te stippelen van het interoceanische kanaal -met daaromheen exclusieve toeristische ondernemingen zoals een luxe golfresort- geautoriseerd door de regering maar waardoor de volkssoevereiniteit werd aangetast. Boeren in Nueva Guinea die protesteerden werden getrakteerd op traangas, rubberkogels en geweerschoten afkomstig van speciale troepen van de regering. Men heeft geen recht op demonstreren, het presidentiële koppel besteedt geen aandacht aan de klachten, wijst gesprekken van de hand, houdt de boel met wapens onder controle en houdt koste wat kost vast aan hun zelfverrijking en absolute macht.

In Nicaragua blijft men praten over gewonden, gevangenen, gefolterden en verdwijningen, dit alles op politieke gronden, met dezelfde machthebbers als tijdens de oorlog in de jaren tachtig van de vorige eeuw toen duizenden boeren de wapens opnamen tegen de sandinistische regering. Het stel blijft de woede en de tegenstand van het Nicaraguaanse volk uitlokken; opstandige gevoelens worden opgeroepen en acties laaien weer op. Het is betreurenswaardig en laakbaar om dit dictatoriale systeem voort te zetten in een samenleving die zo voor haar rechten heeft gestreden.

Sergio Simpson, directeur van het Centro de Comunicación y Estudios Sociales (CESOS) Nicaragua, 2 december 2016

vertaling: ***Marian van Stiphout***

boeren protesteren tegen landonteigening
foto: **Carlos Herrero**

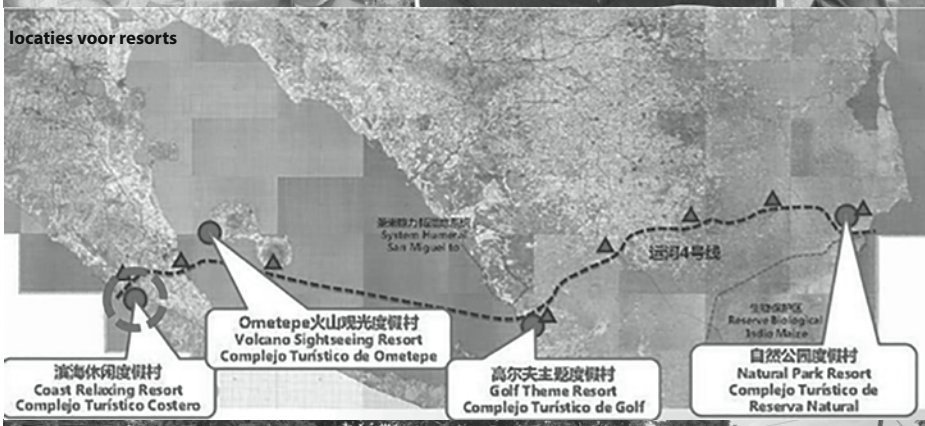

de mars in Nueva Guinea
foto: **La Prensa**

Las Hormiguitas
Een kans voor straatkinderen

Las Hormiguitas (de miertjes) is een opvanghuis voor kinderen die zonder dit project op straat zouden werken of er rondzwerven. Een voorwaarde om hier te mogen deelnemen is dat de kinderen naar school gaan. Na of voor school (iedereen gaat hier een dagdeel naar school) krijgen ze hier huiswerkbegeleiding. Door Las Hormiguitas krijgen deze kinderen een veel betere start in hun leven.

Ieder jaar geven de 'straatkinderen' van Las Hormiguitas een kalender uit. Zo is er nu die van 2017. Die bevat mooie, vrolijke foto's en heeft voor elke dag een vakje om afspraken te noteren. Dit jaar heeft de kalender traditionele spelletjes uit Nicaragua als thema; op iedere pagina staat een foto van een spel en een korte uitleg van hoe het gespeeld wordt (in het Engels). Op te hangen aan een enkel spijkertje. Met de aanschaf van de kalender steun je Las Hormiguitas. Hij kost 15 euro. Wil je er een? Mail dan naar stedenband@tilburg-matagalpa.nl

In het redactioneel van hun nieuwe blad schrijven zij:
Een van de grootste problemen in ons land is het onderwijs en het inkomen van gezinnen waardoor jongens en meisjes besluiten te gaan werken in plaats van naar school te gaan.
Elk jaar is er de nieuwe uitdaging voor Las Hormiguitas om kinderen op te vangen. We stellen ons ieder jaar in op het ontvangen van honderd jongens en meisjes uit de verschillende wijken van Matagalpa, vooral uit de arbeiderswijken, zodat zij in de toekomst hun manier van werken kunnen veranderen.
We zijn een centrum dat de verdediging van de rechten van kinderen stimuleert ten overstaan van de samenleving en de bevolking in het algemeen; we versterken het onderwijs in de verschillende gebieden waar we werken en waar zij zelf de hoofdrolspelers zijn. Door de moeilijke economische situatie waarin zij zich bevinden en de werkloosheid in Nicaragua is zeventig procent van de in het centrum ingeschreven jongens en meisjes arbeider: zij werken op de markt of in de wijken en in hun eigen huizen waar zij samen met hun moeders werken om bij te dragen aan het gezinsinkomen. Wij promoten onderwijs en plaatsing van onze jeugd op overheidsscholen voor hun persoonlijke vorming en ontwikkeling. Onderwijs is een proces waarin we capaciteiten en vaardigheden voor een betere toekomst versterken.
We roeien kinderarbeid uit: 'kinderen en tieners studeren en volwassenen werken'.

Bij Las Hormiguitas kunnen kinderen verschillende cursussen volgen, bijvoorbeeld computercursussen waarbij ze basisvaardigheden leren zoals Word, PowerPoint en Excel of dans- of tekencursussen. Ook kunnen zij psychische ondersteuning krijgen en praten over problemen thuis of op school. >>

TE KOOP € 15,-

TE KOOP € 15,-

Een van de 'miertjes', Rebeca, schrijft:
Dag, mijn naam is Rebeca Soza. Ik ben veertien jaar en ik kom al zes jaar bij Las Hormiguitas. De cursus die me daar het meest bevalt is dans. Ik volg er al vijf jaar dans en ik heb er veel geleerd, niet alleen allerlei dingen op het gebied van dans maar ook zaken als discipline en verantwoordelijkheidsgevoel. Ik hou van dans omdat ik me goed voel als ik met vriendinnen dans. Bovendien gaan we regelmatig bij diverse gelegenheden op locatie dansen en daarmee Las Hormiguitas vertegenwoordigen.

Íngrid schrijft:
Hoi, ik heet Íngrid Dayana Castro Téllez. Ik ben veertien jaar en ik kom al vijf jaar bij Las Hormiguitas. Wat me hier het meest bevallen is tot nu toe, is de computercursus, die heeft me het meest gemotiveerd om vooruit te komen en het is bovendien een goede hulp bij het huiswerk maken.

Las Hormiguitas organiseren ook sportactiviteiten in het kader van de campagne 'Stop Kinderarbeid'. Op vrijdag 30 september 2016 organiseerden ze een bliksem-voetbaltoernooi georganiseerd om jonge kinderen en tieners van het centrum te stimuleren om te sporten.
Hierover schrijven ze:
Bij dit toernooi kon worden deelgenomen in drie categorieën: A van 10-12 jaar; B van 13-15 jaar en de categorie 'vrij voor meiden'. Tien teams namen er deel: drie in categorie A, drie in de vrije categorie voor meiden en vier in categorie B. Iedere wedstrijd duurde twintig minuten.
Het is een bliksemtoernooi omdat er dezelfde dag nog beslist wordt wie de winnaars zijn. Door de hulp van het Comité Mano Vuelta, waren we er in geslaagd voor elk lid van de winnende teams een medaille te hebben. In totaal werden vijftien jongens en meisjes beloond met een kampioensmedaille.
We bedanken het Comité Mano Vuelta voor hun hulp betreffende de prijzen. We hopen op hun hulp te mogen blijven rekenen, zodat we door kunnen gaan met het organiseren van dit soort activiteiten: tégen kinderarbeid en zoekend naar manieren waarop jongens en meisjes zich kunnen vermaken door te sporten. Deze activiteit was heel goed georganiseerd. Het was een groot succes. Alle deelnemende kinderen hebben er erg van genoten.

Vertaling: ***Maya Engels***

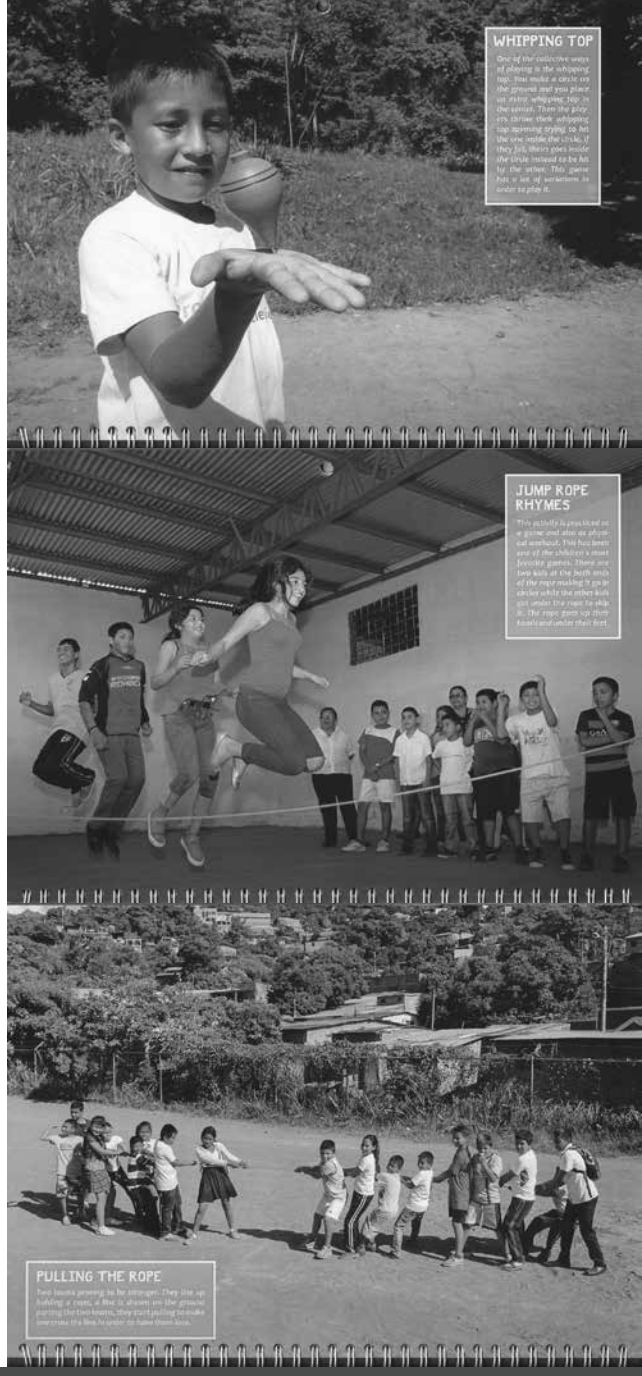

Training voor leerkrachten in Matiguás

'Stop Kinderarbeid' blijft hoog op de agenda staan als het gaat om armoedebestrijding. Het ideaal is: alle kinderen naar school. Om de cirkel van ongeschoolde arbeid, lage lonen of werkloosheid en armoede te doorbreken in de regio Matagalpa worden trainingen georganiseerd voor leerkrachten. Zulke trainingen beogen kwaliteitsverbetering van het onderwijs, bewustzijn bij ouders om hun kinderen naar school te laten gaan; de gemeenschap daarbij 'meenemen'. Na succesvolle ervaringen in San Dionisio en Rancho Grande hebben we als AOb-Andengroep van de Stedenband Tilburg-Matagalpa zo'n training uitgezet in Matiguás, een gemeente zo'n veertig kilometer ten oosten van de stad Matagalpa, gelegen in het district Matagalpa.
Na enige vertraging is deze training in september gestart en nu in versneld tempo gerealiseerd: tot en met december met een terugkomdag in juni 2017. Er nemen dertig leerkrachten aan deel, die allen werken aan gedegen opdrachten die uitgewerkt zijn door docenten van de UNAN, de Universiteit in Matagalpa. De resultaten worden in de groep gepresenteerd en daar van commentaar voorzien.
Trouwe lezers van de *¡Cómo No!* zijn op de hoogte van het project in La Dalia, een groot dorp op een anderhalf uur 'bussen' van de stad Matagalpa. Hier, in Matiguás, pakt International Education het grootser aan, meer scholen, meer docententeams en meer faciliteiten, maar wel met eenzelfde doel: 'Alle kinderen naar school'- 'Stop Kinderarbeid'.
Over de effecten van de hier genoemde activiteiten zullen we in een volgend nummer zeker gaan schrijven. Dus wederom ... wordt vervolgd.

Toon Oomen

Matiguás
foto: **internet**

kinderen in een leslokaal in Matagalpa
foto: **Wies van Berkel**

Mediawijsheid - koffiebonen - Matagalpa
Over een Nicaraguaanse filmavond

In eerste instantie zou je niet direct veronderstellen dat er een verband bestaat tussen bovengenoemde zaken. Natuurlijk, koffie en Nicaragua passen bij elkaar, dat weten we wel. Dat Nicaraguaanse boeren en boerinnen goede biologische en eerlijke koffiebonen kweken, moet inmiddels voor een ieder van ons wel bekend zijn. Maar dat er ook goede films van Nicaraguaanse bodem komen over hedendaagse dilemma's, dat weten de meeste biologische koffiedrinkers dan weer niet. Althans wij wisten dat niet.

Door de Stedenband Tilburg-Matagalpa werden we zondag 13 november in Cinecitta getrakteerd op een klein filmfestival met vier korte films en met *La Pantalla Desnuda* (het naakte beeldscherm), de hoofdfilm van de avond van de Nicaraguaanse cineaste Florence Jaugey met echte Nicaraguaanse acteurs die internetmisbruik als thema heeft. Een tienerzoon van een rijke koffiefabrikant, Alex, filmt met z'n smartphone een vrijscène met zijn vriendin Esperanza. Zijn beste vriend, Octavio, een jonge student van bescheiden afkomst die Alex bewondert en die niet graag ziet dat er iemand tussen hen komt, steelt die smartphone en plaatst het filmpje van de vrijscène van het liefdespaar op het internet. Wat er hierna gebeurt met het jonge stelletje laat zich raden. *La Pantalla Desnuda* zet vraagtekens bij de rol van sociale netwerken in ons leven en laat de rampzalige gevolgen zien van het delen van persoonlijke verhalen op internet. Een aangrijpende film.

In alle vier de films werd het verschil tussen arm en rijk in Nicaragua weergegeven. De koffieboer die met heel eenvoudige, eerlijke middelen zijn koffie verbouwt -en er een schijntje voor krijgt ten opzichte van de opkopers, koffiefabrikanten die in grote villawijken wonen en in dikke auto's rijden. Kinderen van deze twee sociale klassen gaan in het dagelijks leven gewoon met elkaar om en hebben dezelfde hang naar 'westerse zaken'.

De opbrengst van dit festival was bestemd voor één van de projecten van de Stedenband, namelijk voor de koffieboeren in de regio Matagalpa. In de pauze had iedereen de gelegenheid om daar kennis van te nemen en wat te drinken, te praten of wat van de typische Nicaraguaanse spullen te kopen.

Door ook op deze manier Nicaragua te leren kennen, werd het voor ons duidelijk waarom de Stedenband onze steun verdient.

Mirelva van de Loo en ***Renate Hartman***

de zaal is goed gevuld tijdens het filmfestival in Cinecitta
foto: **Toon Oomen**

Florence Jaugey

Florence Jaugey (22 Juni 1959) is een in Frankrijk geboren actrice, producente en regisseuse die eind jaren tachtig in Nicaragua ging wonen. Samen met haar partner, Frank Pineda, cameraman, richtte ze er in 1989 Camila Films op, een onafhankelijke productiehuis dat verschillende documentaires en kortfilms produceerde. In 1998 won Jaugey al een Zilveren Beer op het Filmfestival van Berlijn met haar korte film *Cinema Alcázar*, een film over mensen die in de ruïnes van 'n door een aardbeving verwoest filmhuis in Managua een bestaan trachten op te bouwen.

Met de documentaire *La Isla de los Niños Perdidos* uit 2001 over tien langgestrafte jongeren in de gevangenis won zij de Society of Authors Award op het International Documentary Festival Cinéma du Réel in Parijs in 2002. Met de documentaire *De Niña a Madre* (2005) sleepte ze de Belgische Dirk Vandersypen Award in de wacht. Dirk Vandersypen stond bekend om zijn indringende en geëngageerde reportages over Latijns-Amerika. De Award wordt dan ook uitgereikt om journalisten, tv- en videomakers te stimuleren om Latijns-Amerika op een onafhankelijke en authentieke manier in beeld te blijven brengen.
De Niña a Madre vertelt het verhaal van drie Nicaraguaanse tienermoeders tussen veertien en zestien jaar oud. Geen van hen had verwacht dat ze zo jong al moeder zouden worden. De film toont hun prille zwangerschap, hun blijdschap en onzekerheid, de geboorte van hun kind en hun nieuwe leven.

Florence Jaugey focust in haar films op armoede en onrecht in Nicaragua op allerlei vlakken. De documentaire *El Engaño* uit 2012 heeft vrouwenhandel en -mishandeling als thema. Hij portretteert zeven vrouwen die kampen met de gevolgen van vrouwenhandel.

Nicaragua kent geen filmindustrie van betekenis. Jaugey's eerste speelfilm, *La Yuma* (2009), was de eerste Nicaraguaanse speelfilm in twintig jaar. *La Yuma* vertelt het verhaal van een meisje uit de sloppenwijk van Managua dat droomt van een carrière als bokser. De film was niet alleen in Nicaragua zelf een groot succes, maar werd ook enthousiast ontvangen op internationale filmfestivals. En 2010 won de film 18 prijzen op verschillende festivals waaronder de Premio New Art Sound op het Festival Internacional de Cine van Guadalajara in México. *La Pantalla Desnuda* (2014), die tijdens het filmfestival in Cinecitta te zien was, is haar tweede lange speelfilm.

Marian van Stiphout

er werd levendig nagepraat
foto: **Toon Oomen**

Even terug in de tijd ...
‘Je ziet veel militairen en vrachtwagens’

20 december 1985 (fragmenten uit een brief aan mijn ouders) Alweer bijna Kerstmis. Mijn eerste keer Kerstmis zonder familie en in een tropisch klimaat. In januari moeten we weer terug. Dat trekt me helemaal niet aan. We hebben een groepsticket, maar als dat niet zo was, zou ik blijven. Niet als echtgenoot, maak je geen zorgen (ik heb al twee huwelijksaanzoeken gekregen van charmante Nicaraguanen maar ben waarschijnlijk te nuchter om hier serieus op in te gaan, daarbij bleken beide mannen gehuwd ...) maar om door het land te reizen en met Nicaraguanen te praten, te zingen, muziek te maken en hun enthousiasme en cultuur te delen.

Ik ben op een vrije dag onlangs met een collega naar een klein meer gegaan en heb daar gezwommen. Prachtige vogels, vlinders en bloemen gezien. De volgende dag gingen we naar León. Na drie uur in de bus kwamen we in León en was het al donker. We vonden snel een *hospedaje*. Voor Nederlandse begrippen bijzonder smerig maar we zijn er blij mee. León is groter dan Matagalpa en omdat het lager ligt, is het er veel warmer. Geen trui aan ‘s avonds en we hebben zelfs buiten gegeten. In Matagalpa is het daar na 18.00 uur echt te koud voor. Om 20.30 uur waren we zo moe van de reis dat we meteen zijn gaan slapen. Toen we de volgende morgen uit het ‘hotel’ vertrokken, stonden we meteen op een markt. Het was geweldig! Overal beesten, mensen, veel groenten en fruit en heerlijke geuren. Midden op de markt kochten we meloenen, sinaasappelen en bananen en ontbeten hiermee in de inmiddels brandende zon. Mijn schoenen ook maar weer eens laten poetsen. We moesten ‘s avonds weer in Matagalpa zijn en besloten er maar weer een reisdag van te maken. Liftend dit keer. Dat gaat best goed. Er zijn weinig ‘gewone’ mensen met een auto, je ziet wel veel militairen en vrachtwagens. We kregen een lift van een vrachtwagenchauffeur met wie we 130 km mee konden rijden. Fantastisch: achter in een laadbak in de brandende zon met zo’n vijftien Nicaraguanen. Alles wordt gedeeld: sigaretten, bananen, meloenen. Onderweg katoen- en koffieplantages gezien en twee werkende vulkanen. Rond 12.00 uur waren we op een parkeerplaats op zo’n zeventig kilometer van Matagalpa. Vruchtensapjes gekocht uit plastic zakjes (er is hier een groot tekort aan glas). De bus naar Matagalpa aangehouden (iedereen bepaalt hier zelf waar de halte is) en eind van de middag waren we weer ‘thuis’. Er was koud bier verkrijgbaar (zeldzaam) en mijn gastgezin was zo blij dat ik er weer was dat er een feestmaal bereid was: rijst met bonen met koolsla met kip!

Marjo Frenk

Iedereen wil terug

NIEUWSBLAD 14/1-85

Bouwploeg vond 7 weken te kort

(Van onze redactie buitenland)

TILBURG – Ze willen allemaal terug, de jonge mannen en vrouwen van de Tilburgse bouwploeg, die zeven weken lang keihard werkten om in een van de armenwijken van het Nicaraguaanse Matagalpa een solide school te bouwen. Een enkeling, zoals Willy Crox wilde er zelfs nog minstens tien maanden blijven. Hij kwam wel mee terug, maar is beslist van plan in het najaar weer naar Nicaragua af te reizen.

Het tekent de sfeer bij die zeventien mensen, die vanuit de stichting Samenwerking Tilburg-Nicaragua naar dit Latijnsamerikaanse land trokken. Ze troffen er vriendelijkheid en enthousiasme, maar vooral armoede en voor een deel ook apathie. Eigenlijk een soort ongeloof dat er zo maar een groep mensen was die bereid was zich voor hen uit te sloven. Zeven weken aan een stuk. Maar iedereen was ervan overtuigd dat het eigenlijk drie of zelfs vier maanden had moeten zijn.

Keihard

En ze sloofden zich uit. Keihard werd er elke dag gewerkt. Metselen, beton storten, stucadoren, ijzervlechten, timmeren, beton maken, gleuven graven. En niemand uitgezonderd. 's Avonds bij hun Nicaraguaanse 'vaders en moeders' vielen ze om uiterlijk negen uur op hun bed neer en sliepen als een blok. Ondanks dit harde werken, was er tijd om een band te smeden met die 'ouders'. Een band die zo hecht was geworden dat er aan beide zijden met een en ander moest worden rekening gehouden.

Johan Boerekamp, bij voorbeeld, student bouwkunde aan de HTS in Tilburg, afkomstig uit Someren, heeft het in ons gesprek volkomen vanzelfsprekend over zijn 'vader' of zijn 'moeder'. „Zulke geweldige mensen. Alleen om hen zou ik al terug willen".

Voorspoedig

Johan vertelt dat de bouw van de school aanvankelijk zo voorspoedig verliep dat iedereen ervan overtuigd was dat het gebouw er in de toegemeten zeven weken zou staan. Maar in de laatste weken ging het mis. „We zaten op een gegeven moment zonder degelijk beton. We hebben het toen geprobeerd met een mindere kwaliteit. Het was een gok en die mislukte. Er kwamen scheurtjes in. We hebben de kolommen toen maar weer half omver gekapt en zelf nieuw en beter beton gemaakt. Nu krijgen ze de school de eerste honderd jaar ook niet meer onderstebovenen". Ook met de levering van de materialen van het dak liep het mis, gecombineerd ook nog met slecht weer. „Veel van ons hadden de pest in dat we de school nu niet konden afmaken, maar daar was nu eenmaal niet veel aan te doen. Zoiets moet je dan maar accepteren".

Johan Boerekamp is stellig van plan om over twee jaar als hij zijn studie achter de rug heeft en wat geld gespaard voor de reis, terug te gaan naar Nicaragua en daar te gaan werken.

Vrouwen

Irmgard Cottaar uit Tilburg heeft vooral haar zinnen gezet op het uitbouwen van de band tussen Tilburg en Matagalpa. Naast de bouw aan de school heeft ze zich druk bezig gehouden met het leggen van contacten met vrouwen die zich inzetten voor de alfabetisering van de bevolking en de opvang van kinderen. Ze bezocht een kindercrèche, waarvan ze de leiding in contact wil brengen met die van de Kris-kras-crèche in Tilburg. „Kinderopvang in Nicaragua is wel wat anders dan in Tilburg. Ze hebben daar niets, gewoon omdat er geen geld voor is. Ze hebben te weinig geld voor goede voeding, kleding of speelgoed. Met andere woorden: ze kunnen alles gebruiken", vertelt Irmgard.

Een ander project dat haar ziel heeft is dat van een groep vrouwen, waarvan de mannen en zonen in de oorlog zijn gevallen. Deze vrouwen willen eenvoudige eethuisjes opzetten, de zogeheten 'comida corriente', wat zoveel als 'dagelijks voedsel' betekent. „Ik hoop nu de Tilburgse afdeling van de groep Vrouwen voor Vrede enthousiast voor dit project te maken", aldus Irmgard Cottaar, die 'echt van plan' is over enige jaren terug te gaan naar Matagalpa.

Ijzervlechten

Lian Derks, Nederlands en Duits studerend aan het Mollerinstituut in Tilburg, wist niet eens dat je voor het beton-storten ook nog allerlei stukken ijzer aan elkaar moet vlechten. Ze deed alles wat er te doen viel bij het bouwen van de school, inclusief het zich zelf op de duim slaan. Ze had vanuit haar opleid interesse voor het onde Matagalpa. „Maar daa van terechtgekomen, scholen hadden vakan alleen een diploma-ui een lagere school mee

Ze was ondergebrac van de meest welvare nen in een buitenwijk galpa. „Het is een ge nodige doet aan oplei bevolking". Hoewel h dit gezin wat gevari dan elders, was het veel bonen, rijst en zoals Umberto Eco bonen word je dik nare dromen'. „En klopt wel", lacht Li tweede was ik 's av moe".

Oorlog

Van de oorlogss ze overigens niet „Eigenlijk ben je meer mee bezig d merkt wel dat me gelui veel opgekr hebben en die ko ze dronken zijn" Derks. Als zij te vooral iets in he

Willy Crox wilde in Matagalpa blijven, omdat er genoeg werk voor hem lag. „Ik zag het helemaal zitten. Projecten ontwerpen en uitvoeren. Ze hebben daar een enorm tekort aan mensen met technische kennis", Willy studeerde bouwkunde aan de Tilburgse HTS. Hij gaat in het najaar weer terug. „Het waren zeven geweldige weken. Ik kan er wel duizend woorden over kwijt. Ik zal het eerst allemaal maar eens laten bezinken", zegt hij.

● *Terug uit Matagalpa. Drie van de zeventien bouwers. Het zal even weer wennen zijn. Met hoed Johan Boerekamp.*

Marjo aan het werk tijdens de bouwploegreis in 1985
foto: **Marian van Stiphout**

World's Best News

De Stedenband Tilburg-Mataglpa heeft in 2016 een 'verwantschapsband' gesloten met World's Best News (WBN).
Als vrijwilligersorganisatie heeft de Stedenband in de afgelopen decennia stevig bijgedragen aan positieve ontwikkelingen in Nicaragua en daarmee ook aan de zogenaamde millenniumdoelen van de Verenigde Naties. Als je op wereldschaal naar die millenniumdoelen kijkt, dan is er gegronde reden voor een trotse terugblik en optimisme naar de toekomst. Het cynisme over efficiëntie van ontwikkelingshulp overschaduwt echter maar al te vaak het vertrouwen in die vooruitgang. En dat is jammer.

Samen met WBN wil de Stedenband een tegengeluid laten horen en zien. Komende activiteiten van WBN vinden plaats in de week van 5 mei (Bevrijdingsfestival) en in september 2017 (World's Best News Day). Daarnaast zijn er binnen WBN inhoudelijke werkgroepen geformeerd die zich bezig houden met (goed)nieuwsgaring en tegenreacties op rechtse fora binnen de social media. Meedoen?
Meer informatie en nieuwsbrief op **www.worldsbestnews.nl**

Good News from Nicaragua
Drie decennia aan millennium-actie

De Stedenband Tilburg-Matagalpa -in essentie een vrijwilligersorganisatie- stelt met trots vast een flinke duit in het zakje te hebben gedaan voor wat betreft het realiseren van de millenniumdoelen.
In de laatste twee decennia is in Nicaragua veel vooruitgang geboekt. Zo is de moedersterfte gedaald van 160 naar veertig per 100.000 'levend geborenen' en zijn er beduidend meer vrouwen minister, burgemeester of directeur van een grote instelling. In de stad Matagalpa is zowel de drinkwatervoorziening als het wegennet aanzienlijk verbeterd. In alle wijken staan nu scholen en je ziet veel minder straatkinderen die aan het werk of aan het bedelen zijn.
Door het meerjarenproject Caminando Juntos, dat afliep in 2015, heeft de Stedenband veel mensen in Matagalpa weten te bereiken en die mensen hebben het aantoonbaar beter dan daarvoor.

onderwijs:	2800 nieuwe kinderen zijn naar school gegaan
moeder-kindzorg:	6200 vrouwen zijn veilig bevallen
microkrediet:	4180 vrouwelijke ondernemers hebben zich ontwikkeld
koffie:	458 koffieboeren hebben een hoger inkomen

mobiele school op vuilnisbelt
foto: **Petra Brun**

koffieboeren in San Ramón
foto: Gé Mooren

Daarbij heeft de inzet van de Stedenband een belangrijk vliegwieleffect, want ondernemers die tot bloei komen verschaffen ook anderen werk en moeders die veilig bevallen kunnen zo ook voor hun oudere kinderen blijven zorgen. Tien jaar geleden kende Matagalpa een grote kale berg vanwege houtkap; na herbebossing is deze berg nu uitgegroeid tot een populair oord met uitkijktoren, speeltuin en natuureducatie.
Komend decennium richt de Stedenband Tilburg-Matagalpa zich op drie *global goals*: **kwaliteitsonderwijs**, **klimaatactie** en **economische ontwikkeling**. Zo gaan we met een mobiele school naar de vuilnisbelt -een van de acties tegen schooluitval en kinderarbeid. Ook richten we onze pijlen op het ecotoerisme als kansrijke sector in de economie. Het nieuwe reisbureau in Matagalpa waarschuwt wel: wie als vrijwilliger eenmaal in Nicaragua is geweest kan voor zijn leven besmet raken ... met het Nica-virus!

Herman Fitters

** Zie het artikel in de vorige **¡Cómo No!***

kijk ook op de website van de Stedenband:
www.tilburg-matagalpa.nl
of voor Matagalpa: https://vimeo.com/8000264
of voor millenniumdoelen:
https://www.youtube.com/watch?v=Dw_V5IokZxE&feature=youtu.be

vrouwen van het Casa Materna aan de wandel
foto: Susan Lambert

Spinning & driving
Nieuws van de vrouwengroep

Want, die heeft in 2016 niet stilgezeten en heeft een weekend voorbereid voor lichaam en geest.

*Op **14 januari** is er een spinningmarathon: fietsen voor microkrediet in Matagalpa. Na jaren gast te zijn geweest in de sportschool Kwidam krijgen we dit jaar onderdak in de sportclub B-me aan de Ringbaan Oost 8-12. Met dit nieuwe onderkomen verandert een en ander in de formule en wordt er een onderscheid gemaakt tussen individuele fietsers en groepen of bedrijven.*

Van 10.00 tot 13.00 uur kunnen individuele sporters komen fietsen voor tien euro per uur en vanaf 13.00 uur worden de fietsen verhuurd aan groepen of bedrijven voor 300 euro per uur. Voor die 300 euro heeft een bedrijf de beschikking over dertig fietsen.
Tijdens de laatste vergadering van de Raad van Advies van de Stedenband was deze formule voor meerdere leden dermate aantrekkelijk dat zij zich spontaan uitriepen tot 'bedrijf'. En zo hebben wij met de Stedenband de beschikking over dertig fietsen van 15.00 tot 16.00 uur.
Dus Stedenbanders, raak die overtollige calorieën van de decembermaand kwijt en kom een uurtje fietsen! Familie en vrienden zijn eveneens van harte uitgenodigd.

Natuurlijk is er ook nog gelegenheid om in de ochtenduren te komen spinnen; daarom dit hele verhaal in een flyer.

foto: **Cil de Vries**

Waarom deze spinningmarathon?
Stedenband Tilburg – Matagalpa ondersteunt via de Nicaraguaanse organisatie FUMDEC het project 'Microkrediet voor Vrouwen in Matagalpa'. Vrouwen in de stad en de omgeving van Matagalpa kunnen zich aanmelden om vervolgens begeleid en getraind te worden. Zo zijn vrouwen in staat zichzelf en hun gezin te ontwikkelen en onderhouden.

Aan dit succes wil jij toch ook een steentje bijdragen?! Voor meer informatie over het microkrediet project, kijk op www.tilburg-matagalpa.nl en klik op het kopje vrouwen.

Samenwerking
Sportclub B-me biedt alle faciliteiten om deze spinningmarathon mogelijk te maken. Wil je hier meer over weten? Bel dan 013-5435638

Locatie:
Sportclub B-me
Ringbaan Oost 8-12
5013 CA Tilburg
013-5435638
14 januari bereikbaar op 06-15129433

Ben jij helemaal enthousiast geworden? En wil jij je graag inzetten voor dit mooie project? Meld je dan snel aan via: spinning.voor.matagalpa@gmail.com en ontvang het aanmeldformulier!

Tip:
Vergeet je flesje water en een handdoek niet!

Lydia, een van de vrouwen die meedoen aan het project microkrediet, met een van haar medewerksters
foto: Frans van Hoek

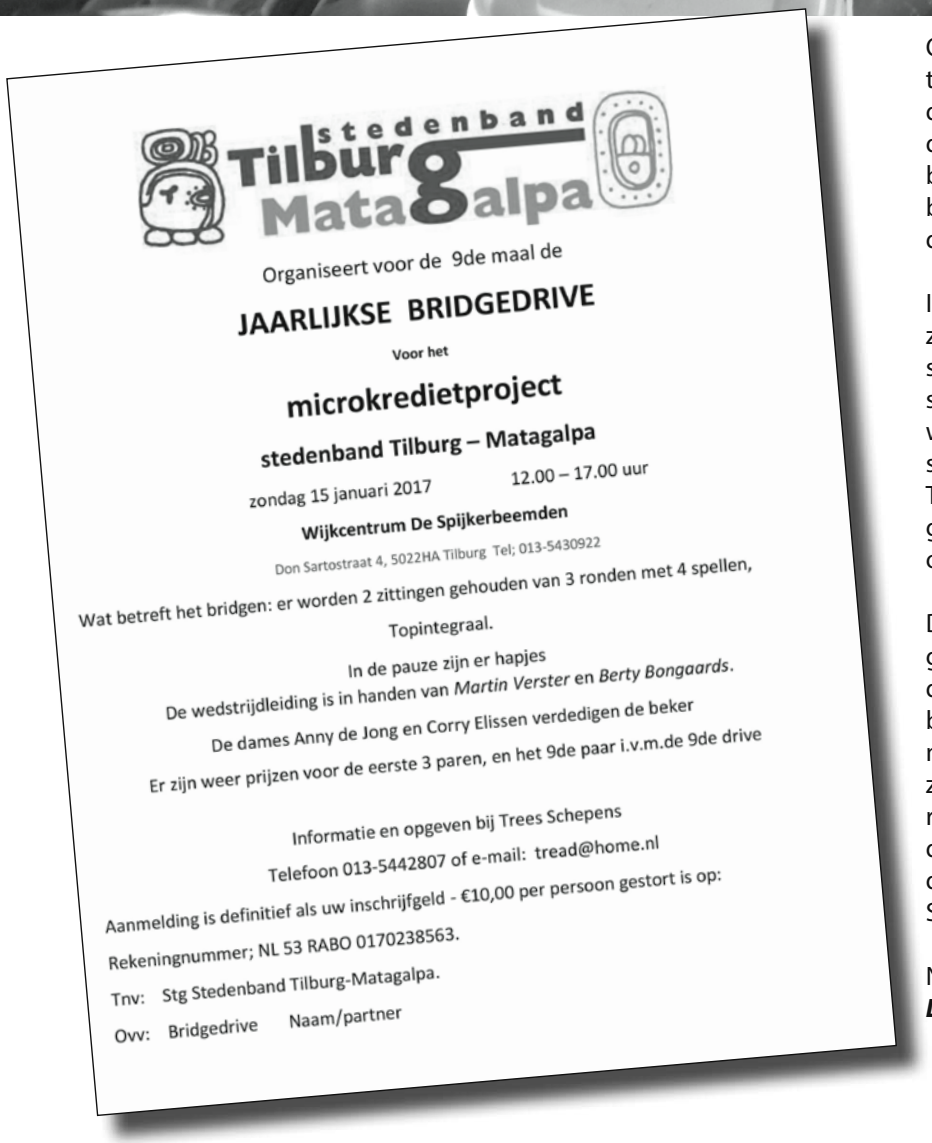

Stedenband Tilburg Matagalpa

Organiseert voor de 9de maal de

JAARLIJKSE BRIDGEDRIVE

Voor het

microkredietproject

stedenband Tilburg – Matagalpa

zondag 15 januari 2017 12.00 – 17.00 uur

Wijkcentrum De Spijkerbeemden

Don Sartostraat 4, 5022HA Tilburg Tel; 013-5430922

Wat betreft het bridgen: er worden 2 zittingen gehouden van 3 ronden met 4 spellen, Topintegraal.

In de pauze zijn er hapjes

De wedstrijdleiding is in handen van *Martin Verster* en *Berty Bongaards*.

De dames Anny de Jong en Corry Elissen verdedigen de beker

Er zijn weer prijzen voor de eerste 3 paren, en het 9de paar i.v.m.de 9de drive

Informatie en opgeven bij Trees Schepens

Telefoon 013-5442807 of e-mail: tread@home.nl

Aanmelding is definitief als uw inschrijfgeld - €10,00 per persoon gestort is op:

Rekeningnummer; NL 53 RABO 0170238563.

Tnv: Stg Stedenband Tilburg-Matagalpa.

Ovv: Bridgedrive Naam/partner

Op zondag **15 januari** hebben we een activiteit voor de training van de hersenen, namelijk de bridgedrive. Al voor de negende keer wordt deze georganiseerd in wijkcentrum De Spijkerbeemden van 12.00 tot 17.00 uur. Ook deze bridgedrive is ten behoeve van het microkredietproject in Matagalpa.

Informatie voor de bridgers: Er worden twee zittingen gehouden van drie ronden met vier spellen Topintegraal. Voor de schrijver van dit stukje is dit potjeslatijn maar gelukkig hebben we Trees die samen met een doorgewinterde speelster deze drive in goede banen leidt. Bij Trees kun je verdere informatie krijgen en je opgeven: Trees Schepens, telefoon **013 544 2807** of per mail: **tread@home.nl**

Dus, speel je zelf bridge of ken je mensen die geïnteresseerd zijn? Aarzel niet hen uit te nodigen om aanwezig te zijn op onze jaarlijkse bridgedrive. Voor tien euro per persoon (of meer voor de liefhebbers) ben je zelf actief bezig en steun je het project microkrediet. Overigens, ook voor niet gevorderde spelers is het de moeite waard. Tot slot: alle informatie over de activiteiten kun je vinden op de site van de Stedenband: **www.tilburg-matagalpa.nl**

Namens de Vrouwengroep
Len Linthorst

Jongerenreis zomer 2017

Ben je op zoek naar een nieuwe, spannende, betaalbare bestemming? Ga mee naar Nicaragua en beleef de vakantie van je leven. Spijker eerst je Spaans bij en steek je handen uit de mouwen in Matagalpa. Surf van de vulkaan, maak een trek door de jungle, ga raften op de wilde rivier en geniet lekker na op het strand of op een tropisch eiland. Kijk snel op http://toerisme.tilburg-matagalpa.nl/ en reserveer jouw plek voor deze reis.

raften
foto: **internet**

Kalender 2017

De straatkinderen van Las Hormiguitas maken elk jaar een kalender met mooie foto's en financieren met de opbrengst daarvan een deel van de activiteiten in hun centrum. Dit jaar kreeg de kalender het thema kinderspelen. Voor 15 euro kun je de kalender bestellen via stedenband@tilburg-matagalpa.nl

zie ook pagina 9 en 10 in deze *¡Cómo No!*

Agenda

• zaterdag 14 januari: spinningmarathon

Sportschool B-me aan de Ringbaan Oost 8-12 is dit jaar onze partner voor de actie 'Spinning voor Microkrediet'. Er zijn dertig fietsen beschikbaar die je per uur kunt reserveren. Een uur kost minimaal tien euro en de marathon gaat om 10 uur van start.
Reserveer nu een of meerdere fietsen door het formulier op onze website (www.tilburg-matagalpa.nl) in te vullen en op te sturen.

• zondag 15 januari: bridgedrive

Bridgen ten behoeve van het microkredietproject in Matagalpa. De bridgedrive vindt plaats in wijkcentrum de Spijkerbeemden, Don Sartostraat 4, en duurt van 12.00 tot 17.00 uur. Twee zittingen, drie ronden, vier spellen, topintegraal. Inclusief hapjes.
Uw aanmelding zien wij graag tegemoet via tel 013-5442807 of e-mail tread@home.nl.
Deze is definitief als uw inschrijfgeld van 10,00 per persoon is gestort op rekeningnummer NL 53 RABO 0170 2385 63 tnv Stg Stedenband Tilburg-Matagalpa ovv Bridgedrive en naam/partner.

• 15 apri tot 5 mei: onderwijswerkbezoek aan Matagalpa

Docenten van basisscholen en de PABO en leden van de onderwijsvakbond AOb bezoeken de zusterscholen en wisselen kennis uit met collega's. Afgelopen 8 november hadden zij hun eerste bijeenkomst.
Het is mogelijk voor reizigers met andere interesses om zich bij deze reis aan te sluiten. Zie ook onze website: www.tilburg-matagalpa.nl

Nicaraguaans kunstwerk voor Natuurtuin Stokhasselt

In de week van 25 tot 30 september realiseerde de Stedenband Tilburg-Matagalpa een muurschilderproject in Natuurtuin Stokhasselt. Dit in samenwerking met ContourdeTwern, de gemeente Tilburg en verschillende actieve bewoners uit de wijk Stokhasselt.
De Nicaraguaanse kunstenaar Soraya Moncada Abel was overgevlogen vanuit Nicaragua om, samen met de Tilburgse kunstenaar Suzanne van Overbeek en diverse vrijwilligers, dit project te kunnen realiseren. Soraya verzorgde het ontwerp en nam de begeleiding van het schilderen op zich. Suzanne werkt met mozaïek en liet de muurschildering nog extra schitteren. In Nicaragua zijn muurschilderingen in het straatbeeld heel gewoon. Zij dienen als versiering, maar ook om politieke boodschappen uit te dragen.
De Natuurtuin is gelegen achter de Puccinistraat en de Mascagnihof. Het werk is vijftien m2 groot geworden. De onthulling van het kunstwerk vond plaats op vrijdag 30 september.

muur vóór de beschildering
foto's: **internet**

mensen helpen mee met het beschilderen

Scholen spannen zich in voor Matagalpa

Drie Tilburgse basisscholen en de Stedenband Tilburg-Matagalpa hebben dit schooljaar samen 15.000 euro opgehaald met diverse sponsoractiviteiten. Hiermee ondersteunen sbo Zonnesteen, obs Panta Rhei en obs Koolhoven projecten om de kwaliteit van het onderwijs in Matagalpa te verbeteren. Het geld gaat naar nieuwe lokalen in wijken en dorpen waar nog te weinig kinderen naar school gaan en naar het opknappen van schoolgebouwen. Met het geld van vorig jaar en een premie van Wilde Ganzen, is een nieuwe school in een arme wijk gerealiseerd en zijn meerdere scholen gerenoveerd. Bijna 2000 kinderen profiteren van de projecten.

Bloemetjes

De laatste keer dat ik in Niaragua was, heb ik een bol meegenomen uit de tuin van een kennis van mij die daar woont. In zo'n bol zitten veel zaden. Die heb ik in de winter gezaaid en in de zomer buiten gezet. Er komen heel leuke witte trosjes met kleine bloemetjes aan en als die bloemetjes uitgebloeid zijn, worden het groene bollen. Die zitten ook weer vol met zaadjes. En zo heb ik al jaren Nicaragua in huis en tuin!
Groetjes, *Els*

foto: **Els van Wijk**

'Yogurt con Amor' wint weer

Familias Especiales uit Matagalpa hadden onlangs weer succes op het jaarlijkse kaasfestival van Matagalpa. Voor de tweede achtereenvolgende keer wonnen zij met 'Yogurt con Amor' de eerste prijs op dit festival waar veel traditioneel bereide producten om een prijs strijden en waar proeverijen worden gehouden en producten kunnen worden gekocht aan het publiek.
Familias Especiales is een instelling met dagopvang voor zo'n vijftig kinderen met een beperking. Maar ook de kinderen die de dagopvang niet kunnen bezoeken, worden ondersteund door de organisatie. Medewerkers bezoeken gezinnen met een kind met een verstandelijke beperking thuis in de krottenwijken. Daar wordt besproken welke mogelijkheden Familias Especiales heeft om ondersteuning te bieden in de betreffende situatie.

foto's: **Familias Especiales**

spinningmarathon 2016
foto: **Cil de Vries**

Dé foto van ¡Cómo No!